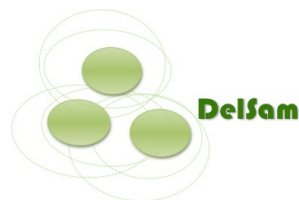

Ab Det finlandssvenska kompetenscentret
inom det sociala området

DELSAM II – DELAKTIG I SAMHÄLLE METODOLOGISKA WORKSHOPPAR HÖSTEN 2013

En sammanfattning av diskussionerna på den andra metodologiska workshoppen 28.10.2013 / Raija Koskinen

Praxisarenan och DelSam-projektet slog ihop sina intressen och ordnade en gemensam workshop med temat mångprofessionellt arbete under en eftermiddag på Mathilda Wrede-institutet. De ca 20 deltagarna bestod av socialarbetare och socialhandledare från Borgå, Helsingfors, Esbo, Raseborg, Lovisa och den psykiatriska specialistsjukvården samt personal från ungdomsverkstäder i Helsingfors (Sveps) och Raseborg. Diskussionen var livlig och mångsidig.

Professor Elisabeth Willumsen från universitetet i Stavanger, Norge, på besök vid Helsingfors universitet, inledde med en utredning av begreppen som visar att mångprofessionellt arbete kan utföras på olika sätt. I mångprofessionellt arbete är det ofta frågan om problemlösningssituation: olika professioner kan hjälpa till med problemlösning. I många situationer får man hjälp bara av en profession, då är det frågan om uniprofessionellt arbete enligt Willumsen.

Mångprofessionellt arbete innebär att det finns flera yrken/professioner som arbetar med samma mål, t.ex. med samma brukare, men de samarbetar nödvändigtvis inte med varandra. Interprofessionellt/tvärprofessionellt arbete innebär att samarbetet är mer integrerat. Inte heller begreppet profession är entydigt. I norskan används ordet 'flerfaglig' och 'tvaerrfaglig' (multidisciplinär) för att betona att olika yrken/discipliner är inblandade; om de kan betraktas som professioner är inte relevant i sammanhanget. Samarbete över organisationsgränserna benämns på norska 'tvaerretatlig'. Hon betonade att det interprofessionella arbetet förutsätter att den professionella identiteten är klar. Det är viktigt att vara tydlig med ens egen profession och kompetens. I Finland talar vi bl.a. om 'sektoröverskridande samarbete'. På engelska används bl.a. termen 'collaborative practice'. Kravet på samarbete över yrkes- och sektorgränserna har blivit allt starkare. Willumsen ansåg att inom det interprofessionella arbetet finns det potential till nya lösningar men att samarbete kräver även mera tid.

Brukarens roll i mångprofessionella sammanhang väckte diskussion. Fattas brukare då man talar mycket om professionella? Ett exempel från sjukhuset togs fram: är det patienten som skall koordinera det hela? Willumsen konstaterade att det inte på norska (eller på svenska) finns något vedertaget begrepp för interprofessionellt arbete som inkluderar brukaren. Willumsen tog fram att det sektorövergripande arbetet ofta försvåras av silo- och revirtänkande, dvs. administrativa gränser. Olika organisationer eller sektorer i samma organisation har sina egna lagar, egna mål, egen budget, rapporteringssystem, evaluering. Hon menade att det behövs starka strukturer och mandat från ledningen som stöd för samarbete t.ex. mellan barnskydd, hälsa, och

psykiatri osv. En lösning till silo-problemet kan enligt henne vara att jobba i form av projekt som har skilt medel för arbetet.

Vidare diskuterades det om de olika erfarenheter hur mångprofessionellitet har förverkligats på olika håll i Finland. I små kommuner kan situationen vara den att enskilda socialarbetare sköter allt. I Vanda stad sköter barnskyddssocialarbetare även utkomststödsärenden för deras klienter. I Raseborg har man tagit med brukarna genom att använda framtidsdialoger. Erfarenheten har varit den att då brukarna och professionella har samlats för att ha en gemensam framtidsdialog så krävs det tid men det sparar också tid. Det betonades att i framtidsdialogen lika som i andra metoder som t.ex. familjerådslag som används mest inom barnskydd, är det närmast frågan om ett nytt förhållningssätt.

Efter Elisabeth Willumssens presentation berättade socialtränarna Jana Kemeru och Tariku Ahlfors från Sveps om sitt arbete på ungdomsverkstaden, som sker både genom individuell handledning och med en hel grupp, och om samarbetet utåt med olika myndigheter och institutioner för att reda ut ungdomarnas situation i myndighetsbyråkratin. Många ungdomar kommer till Sveps via uppsökande arbete. Tränarna betonade att det är viktigt att Sveps hör till tredje sektorn, att det är frivilligt för ungdomarna att delta. De menade att de därför är mera som stödpersoner för ungdomarna, "inte så professionella". De klarlägger situationen med ungdomarna, hjälper dem med att vara i kontakt med socialbyrån, erbjuder att vara med till träffar hos olika instanser, ringer tillsammans med ungdomen, tar reda på vilka kontakter den unga har och vad behövs ännu. De beskrev sitt arbete som att vara "tolk i konkreta ärenden". De berättade att de har pedagogisk och social utbildning, de arbetar nu med titeln socialtränare, skulle hellre kalla sig själva för socialhandledare.

Det diskuterades vidare hur man kunde samarbeta mera. Arbetet inom det sociala området kräver ofta att man jobbar som brobyggare för att även nya grupper av människor får det stöd de behöver. I Sveps har man erfarenhet av att jobba med ungdomarna som faller emellan olika stödsystem. Då blir det aktuellt att förhandla sig fram inom byråkratin för att få finansiering till den service som behövs. Elisabeth betonade att i dessa sammanhang är det viktigt att jobba både internt och vid gränsen till andra organisationer. Arbetet sker då på professionsgränsen samt på organisationsgränsen.

Doktorand i socialt arbete Camilla Granholm presenterade sin plan, att inom projektet DelSam II intervjua ungdomar som är klienter i socialt arbete. Intervjun skulle handla om deras intresse och beredskap att använda informations- och kommunikationsteknologi i kommunikationen med socialbyrån och andra myndigheter. Camillas forskningsplan angående IKT-användning och dokumentationsfrågor i allmänhet väckte livlig diskussion och intresse.

Professor Elisabeth Willumssen sammanfattade diskussionen i workshopen genom att konstatera att mycket av det som görs och har lyfts fram till diskussion i workshopen kan vara överförbar till praktikforskning. Hon betonade ännu att i mångprofessionellt arbete är det viktigt med likvärdig kommunikation mellan professionella. Hon ansåg det som viktigt att inom det mångprofessionella arbetet använda sådana arbetssätt som tar

aktivt med brukarna. Hon konstaterade också att det är väldigt relevant med forskning i teknologi.

Professorn i praktikforskning Ilse Julkunen, Helsingfors universitet meddelade att en fortsättning på detta aktuella tema, mångprofessionalitet, planeras under våren 2014.

Material:

Elisabeth Willumsens litteraturtips

(fler finns nämnda i hennes PowerPoint-presentation):

Andersson, Johanna & Axelsson, Runo & Axelsson, Susanna Bihari & Eriksson, Andrea & Åhgren, Bengt (2010) Samverkan inom arbetslivsinriktad rehabilitering – En sammanställning av kunskap och erfarenheter inom området. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (NHV).

Axelsson, Susanna Bihari & Axelsson, Runo (2009) From territoriality to altruism in interprofessional collaboration and leadership. Journal of Interprofessional Care, July 2009; 23(4): 320-330.

Framework for Action on Interprofessional Education & Collaborative Practice. Health Professions Networks, Nursing & Midwifery, Human Resources for Health, World Health Organization 2010.

http://www.who.int/hrh/resources/framework_action/en/index.html

Willumsen, Elisabeth (2008) Interprofessional collaboration – a matter of differentiation and integration? Theoretical reflections based in the context of Norwegian childcare. Journal of Interprofessional Care, August 2008; 22(4): 352-363.

Sveps, Startträning:

http://www.sveps.fi/?page_id=43

Camilla Granholms forskning:

[https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/en/persons/camilla-granholm\(61b9df3a-61ba-4e96-b5f5-47571eced5e8\).html](https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/en/persons/camilla-granholm(61b9df3a-61ba-4e96-b5f5-47571eced5e8).html)

Mera om DelSam på vår hemsida

http://www.fskompetenscentret.fi/page432_sv.html

Information angående höstens metodologiska workshoppar och DelSam II i Nyland:

Raija Koskinen, raija.koskinen(ät)fskc.fi
tfn +358 40 5220489